



Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice nr. 241 din 28.07.2022

(nr. 431 din 29. 11.2023)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat în titlu, prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 și a prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele considerente.

I. Observații de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Potrivit Notei informative alăturate proiectului de lege, scopul acestuia este de a spori gradul de protecție a cetățenilor care se află în situație financiară dificilă din cauza decesului persoanei întreținătoare în perioada rece a anului sau în perioada ultimelor 6 luni anterioare începerii acesteia.

3. La înaintarea spre examinare în Parlament a proiectului de lege urmează a se ține cont de următoarele aspecte:

- potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, la proiectul de act normativ se anexează rezultatele expertizelor și cercetărilor efectuate, precum și rezultatele consultărilor publice, iar conform art. 34 din Legea nr.100/2017, autorul proiectului asigură efectuarea expertizelor prevăzute de legislație *în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate de actul normativ*;

- art. 58 din Regulamentul Parlamentului stabilește că, proiectele de acte legislative și propunerile legislative înaintate de deputați se remit Guvernului spre avizare. Precizăm că, prezentul proiect de lege va genera majorarea cheltuielilor bugetului de stat, și în această situație, adoptarea acestuia este condiționată de **existența avizului pozitiv al Guvernului**, fapt ce reiese din conținutul normei art.131 alin.(4) din Constituție, care expres prevede că *orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern*, iar alin.(6) din același articol, prevede că: *nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*.

De asemenea, menționăm că Nota informativă la proiect nu corespunde exigențelor stabilite în alin.(6) al art.47 din Regulamentul Parlamentului, art.34 și art.35 din Legea nr.100/2017, care dispun că, proiectul de act legislativ se depune spre dezbateră împreună cu expertizele juridică, anticorupție, economică, financiară și de alt gen. Atenționăm că, acestea lipsesc. Aceste expertize pot determina necesitatea adoptării proiectului de lege, evidențiind aspectele pozitive și negative ale acestuia, relevanța și semnalarea deficiențelor economico-financiare.

II. Observații de ordin juridic și tehnico-redacțional

1. Reținem că, practica de elaborare a actelor normative, impune anumite rigori lingvistice și semantice, acestea urmând să asigure sistematizarea și unificarea actelor normative. În partea ce ține de *denumirea proiectului de lege* și *partea dispozitivă a Art.I*, menționăm următoarele:

- potrivit art. 63 alin.(3) din Legea nr. 100/2017, dacă se modifică un singur articol dintr-un singur act normativ, în denumirea actului de modificare se face referire expresă la articolul modificat și la actul normativ respectiv. Astfel, denumirea proiectului urma a fi prezentată în următoarea redacție:

"LEGE pentru modificarea articolului 7 din Legea nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice";

- cu privire la conținutul părții dispozitive a **Art.I**, pentru asigurarea respectării rigorilor normative uzuale, este necesar ca denumirea, numărul și anul adoptării legii să fie redactate astfel: *"Legea nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice"*, iar sursa publicării legii se va expune după următorul model:

"(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.246-250, art. 498)".

- cu referire la conținutul normei alin.(3¹), relevăm că aceasta este o normă derogatorie, care presupune schimbarea categoriei de vulnerabilitate a consumatorilor casnici de energie, în caz de deces a întreținătorului întreținătorul în perioada rece a anului sau în perioada ultimelor 6 luni anterioare începerii acesteia. Schimbul categoriei de vulnerabilitate în Legea supusă modificării se reglementează doar în situația în care persoanele nu au introdus date veridice în Sistemul informațional "Vulnerabilitatea energetică", categoria de vulnerabilitate energetică a consumatorului fiind diminuată în modul stabilit de Guvern;

- întru îmbunătățirea echității Sistemului informațional "Vulnerabilitatea energetică", determinarea gradului de vulnerabilitate urmează să prevadă extinderea listei criteriilor care vor fi luate în calcul. Prin urmare, **pentru remedierea situației, e judicios a fi propusă norma sub forma unui criteriu de determinare a gradului de vulnerabilitate, nu a unei norme derogatorii.**

2. La **Art. II**, referitor la intrarea în vigoare a proiectului de lege la data publicării în Monitorul Oficial, expunem că art. 56 alin.(1) din Legea nr. 100/2017 prevede că, *actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării*. Alin.(3) al articolului menționat supra expune expres cazurile când poate fi stabilită o altă dată de intrare în vigoare a actelor normative. Nota informativă a proiectului de lege nu cuprinde aceste circumstanțe, prin urmare, intrarea în vigoare a proiectului de lege urmează să survină aplicându-se regula generală.

3. Cu scop de informare, relevăm că în Parlament a fost înregistrată inițiativa legislativă nr. 430/2023, care urmărește același concept- sporirea gradului de protecție a cetățenilor care se află în situație dificilă, și, în cazul acceptării proiectului de lege din punct de vedere conceptual, urmează a se ține cont de prevederile art.56 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, care dispun că *dacă există mai multe proiecte de acte legislative în aceeași problemă, bazate pe aceeași concepție, comisia examinează fiecare proiect în parte și le propune Parlamentului pentru a fi înglobate în cel mai cuprinzător și rezonabil proiect pentru lectura a doua*.

În concluzie, fără a diminua importanța și necesitatea proiectului de lege avizat, considerăm că examinarea lui în cadrul ședinței plenare a Parlamentului poate avea loc doar cu respectarea cerințelor stabilite de Legea nr.100/2017 și în prezența avizului pozitiv al Guvernului.

 **Ion CREANGĂ,**
Șef Direcție generală